

T.C.
TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

HUBUBAT PİYASALARINA BAKIŞ

1 HAZİRAN 2013
MARDİN

TMO'NUN GÖREVLERİ

Kuruluş: 1938

- ✓ Hububat piyasalarını düzenlemek,
- ✓ Afyon ve uyuşturucu maddelere konulan devlet tekelini işletmek,
- ✓ Olağanüstü hal (güvenlik) stoklarını tutmak,
- ✓ Gerektiğinde Bakanlar Kurulu Kararı ile diğer tarım ürünleri konusunda verilecek görevleri yürütmek ve ihtiyaç sahibi ülkelere gıda yardımında bulunmak.

KÜRESEL HUBUBAT ÜRETİMİ

(Milyon ton)

	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	% değişim
Buğday	607	685	679	653	696	655	682	4,12
Arpa	133	155	150	122	134	130	138	6,15
Mısır	797	800	820	830	877	851	945	11,05
Pirinç *	433	449	441	449	466	470	479	1,91
Soya *								
Fasulyesi	220	212	260	264	239	269	286	6,31

Kaynak:IGC

* Pirinç ve Soya fasulyesi verileri USDA'dan alınmıştır.

KÜRESEL HUBUBAT FİYATLARI (Haziran 2012-Mayıs 2013)

(\$/ton)

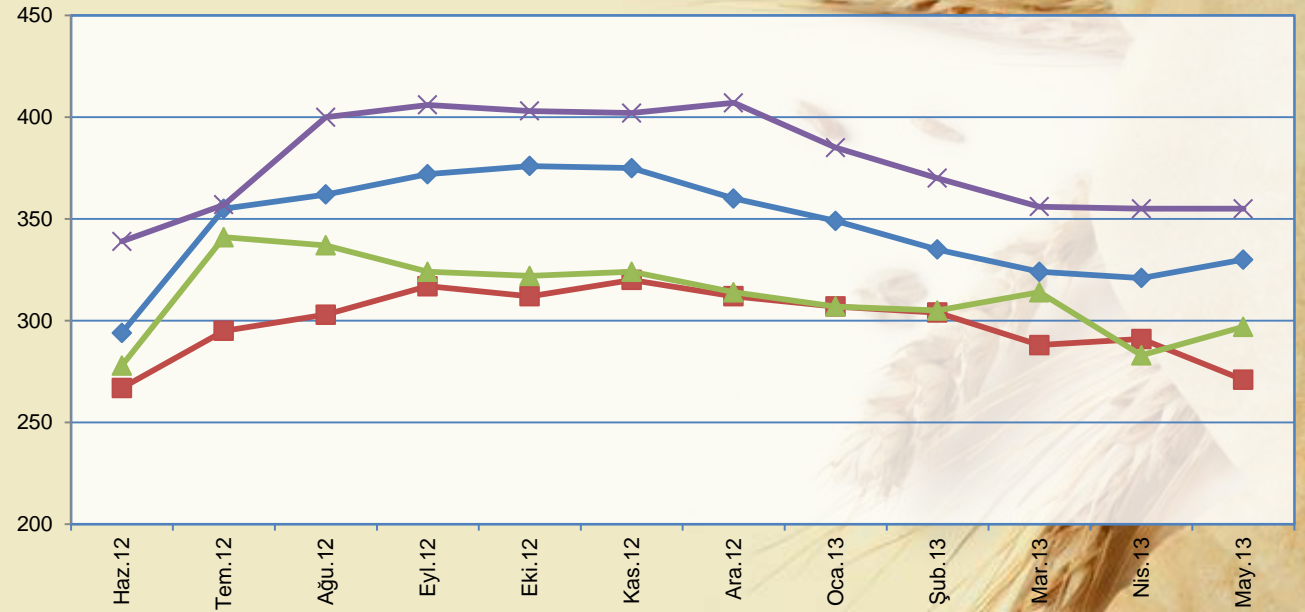
	ABD (2 Nolu) Kışlık Kır.Ser.Buğ.	Fransız Yemlik Arpa	ABD (3 nolu) Mısır	Fransız Makarnalık Buğday
Haz.12	294	267	278	339
Tem.12	355	295	341	357
Ağu.12	362	303	337	400
Eyl.12	372	317	324	406
Eki.12	376	312	322	403
Kas.12	375	320	324	402
Ara.12	360	312	314	407
Oca.13	349	307	307	385
Şub.13	335	304	305	370
Mar.13	324	288	314	356
Nis.13	321	291	283	355
May.13	330	271	296	355

31.05.2013 tarihi itibariyledir.

KÜRESEL HUBUBAT FİYATLARI (Haziran 2012-Mayıs 2013)

(\$/ton)

◆ ABD (2 Nolu) Kışlık Kır.Ser.Buğ.

▲ ABD (3 nolu) Mısır

■ Fransız Yemlik Arpa

× Fransız Makarnalık Buğday

YURT DIŞI PİYASALAR

2011 yılında 696 milyon ton olan **Dünya buğday üretimi**, 2012 yılında 41 milyon ton azalışla 655 milyon ton olmuş, **2013 yılında ise 682 milyon ton** olarak beklenmektedir.

2011 yılında 877 milyon ton olan **Dünya mısır üretimi**, 2012 yılında 26 milyon ton azalışla 851 milyon ton olmuş, **2013 yılında ise 945 milyon ton** olarak beklenmektedir.

2011 yılında 239 milyon ton olan **Dünya soya fasulyesi üretimi**, 2012 yılında 30 milyon ton artışla 269 milyon ton olmuş, **2013 yılında ise 286 milyon ton** olarak beklenmektedir.

2011 yılında 134 milyon ton olan **Dünya arpa üretimi**, 2012 yılında 4 milyon ton azalışla 130 milyon ton olmuş, **2013 yılında ise 138 milyon ton** olarak beklenmektedir.

2011 yılında 466 milyon ton olan **Dünya pirinç üretimi**, 2012 yılında 4 milyon ton artışla 470 milyon ton olmuş, **2013 yılında ise 479 milyon ton** olarak beklenmektedir.

2012 yılında üretimdeki azalışa bağlı olarak artış gösteren dünya hububat fiyatlarının, **2013 yılı üretimindeki artış öngörülerine paralel olarak düşüş eğilimine girdiği** görülmektedir.

TÜRKİYE HUBUBAT ÜRETİMİ

(Milyon ton)

	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	%
Buğday	17,2	17,8	20,6	19,7	21,8	20,1	21,9	9,2
Arpa	7,3	5,9	7,3	7,3	7,6	7,1	7,9	7,6
Mısır	3,5	4,3	4,3	4,3	4,2	4,6	4,9	7,6
Çeltik	0,6	0,75	0,75	0,86	0,9	0,88	0,9	2,3
Soya Fasulyesi	0,03	0,03	0,04	0,9	0,10	0,12	0,14	16,3

Kaynak:TÜİK

YURTIÇİ BORSA FİYAT ORTALAMALARI

(TL/Ton)

	EKMEKLİK BUĞDAY (Anadolu Kır. Sert)	MAKARNALIK BUĞDAY	ARPA	MISIR
Haz.12	662	647	564	576
Tem.12	654	684	575	575
Ağu.12	661	683	608	586
Eyl.12	687	702	635	582
Eki.12	730	703	645	583
Kas.12	737	725	674	575
Ara.12	733	730	697	578
Oca.13	749	755	711	605
Şub.13	753	754	682	641
Mar.13	761	767	671	641
Nis.13	768	768	673	638
May.13	758	761	668	638

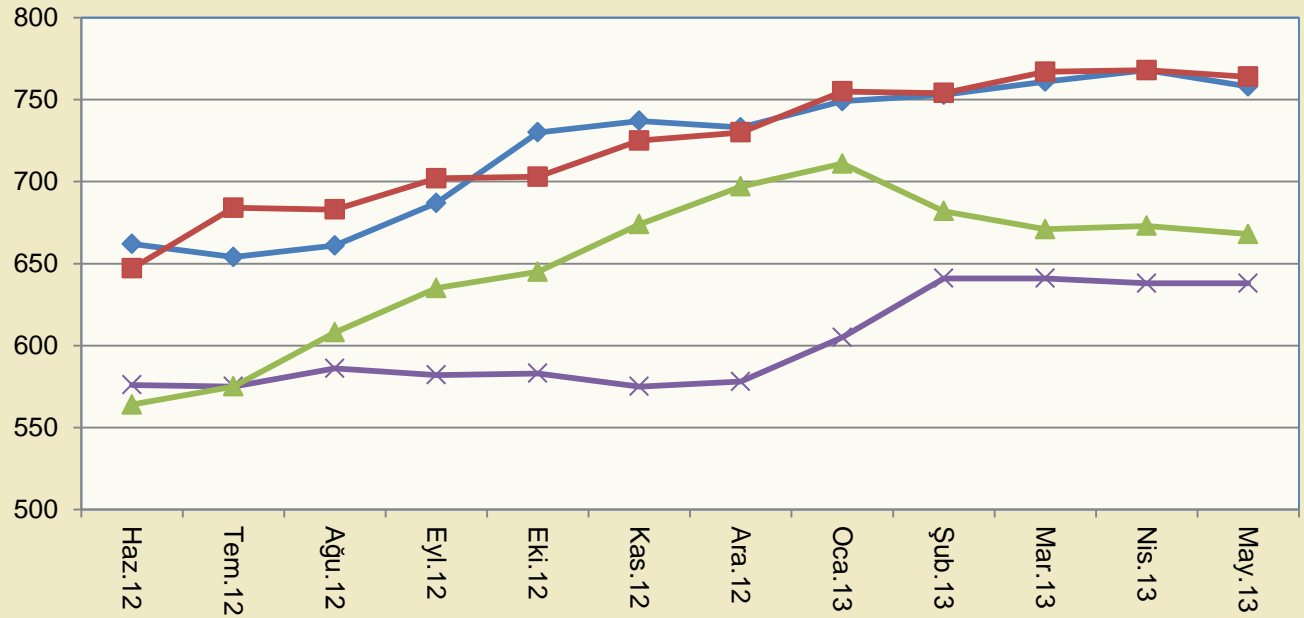
31.05.2013 tarihi itibariyledir.

YURTIÇİ BORSA FİYAT ORTALAMALARI

(TL/Ton)

- ◆ Ekmeklik Buğday (Anadolu Kırmızı Sert)
- Makarnalık Buğday
- × Mısır
- ▲ Arpa

YURTIÇİ SERBEST PİYASA FİYAT ORTALAMALARI

(TL/Ton)

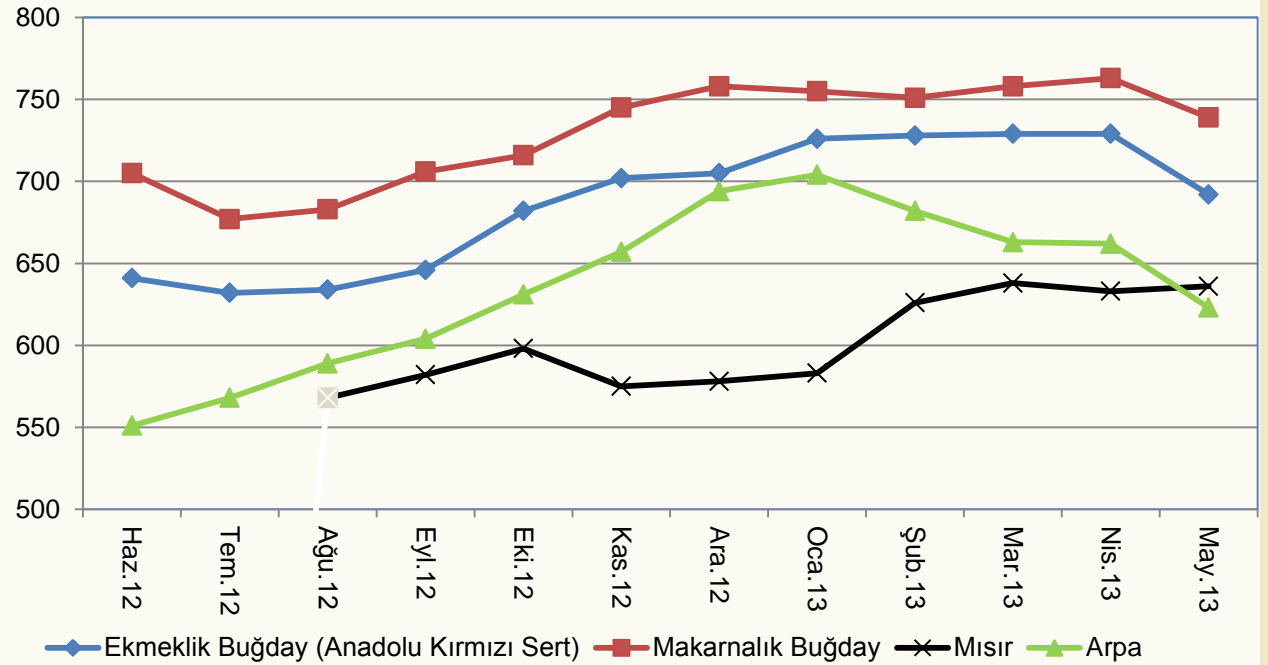
	EKMEKLİK BUĞDAY (Anadolu Kır. Sert)	MAKARNALIK BUĞDAY	ARPA	MISIR
Haz.12	641	705	551	-
Tem.12	632	677	568	-
Ağu.12	634	683	589	568
Eyl.12	646	706	604	582
Eki.12	682	716	631	598
Kas.12	702	745	657	575
Ara.12	705	758	694	578
Oca.13	726	755	704	583
Şub.13	728	751	682	626
Mar.13	729	758	663	638
Nis.13	729	763	662	633
May.13	689	736	618	636

31.05.2013 tarihi itibariyledir.

YURTIÇİ SERBEST PİYASA FİYAT ORTALAMALARI

(TL/Ton)

YURT İÇİ PİYASALAR-1

- ✓ 2012 yılı buğday üretimimizin geçen yıla göre 1,7 milyon ton azalmasına ve yurt dışı piyasalardaki aşırı fiyat artışlarına rağmen, Kuruluşumuzca alınan tedbirlerin de etkisiyle yurt içi buğday piyasalarındaki fiyat yükselişleri asgari seviyede gerçekleşmiştir.
- ✓ ABD HRW buğdayının %35 artışla zirve yaptığı 9 Kasım tarihinde iç piyasa ekmeklik buğday fiyatları yalnızca %6 artmıştır.
- ✓ Yapılan müdahalelerle birlikte fiyatların daha fazla yükselmesinin önüne geçilmiş olup AKS buğday fiyatları Ocak ayından Mayıs ayı ortalarına kadar serbest piyasada 730 TL civarında seyretmiş, daha sonra yeni mahsul buğdayın hasadıyla birlikte düşüşe geçmiştir.
- ✓ Cari tarihte serbest piyasada AKS buğday fiyatı 677 TL/Ton civarındadır.

YURT İÇİ PİYASALAR-2

- ✓ 2012 yılı arpa üretimimizin geçen yıla göre 0,5 milyon ton azalması ve yurt dışı piyasalardaki aşırı fiyat artışlarının etkisiyle yurt içi arpa piyasalarında da fiyatlar yükselişe geçmiştir.
- ✓ Arpa fiyatları, borsalarda 10 Ocak tarihinde zirve yaparak 736 TL/Tona, serbest piyasada ise 12 Ocak tarihinde zirve yaparak 715 TL/Tona ulaşmıştır.
- ✓ Ancak fiyatlar, Kurumumuzca yapılan iç satış ve ithalat gibi müdahalelerin etkisiyle 2013 Ocak ayından itibaren düşüşe geçmiştir.
- ✓ Cari dönemde ise yeni mahsul arpanın hasadının başlamasıyla fiyatlar 574 TL/Ton seviyesine kadar gerilemiştir.

2013 YILI ÜRETİMİ VE BİTKİ GELİŞİMİ

- ✓2013 yılında bugüne kadar iklim şartları bitki gelişimi için uygun seyretmiş olup ülkemiz hububat üretiminin 2012 yılının üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir.
- ✓TÜİK tarafından yapılan ilk tahminlere göre 2013 yılında; buğday üretimimizin %9,2 artışla 21,9 milyon ton, arpa üretimimizin %11,3 artışla 7,9 milyon ton, mısır üretimimizin %7,6 artışla 4,9 milyon ton ve çeltik üretimimizin %2,3 artışla 900 bin ton olması öngörülmektedir.
- ✓2013 yılı buğday hasadına Adana başta olmak üzere, İzmir ve Şanlıurfa'da başlanılmış olup, yeni mahsul buğday, piyasalarda ortalama 669 TL/Ton fiyatla işlem görmektedir.
- ✓2013 yılı arpa hasadına Şanlıurfa başta olmak üzere Gaziantep, Mardin, Adana, Mersin ve İzmir'de başlanılmış olup yeni mahsul arpa, piyasalarda ortalama 567 TL/Ton fiyatla işlem görmektedir.

UN İHRACATI

Ülkemiz, Dünya un ihracatında 2002 yılında 11'nci sırada yer alırken;

- ✓ 2005 yılından itibaren, yıllara göre birinci ya da ikinci sırada yer almış,
- ✓ 2011 yılında Dünya birincisi,
- ✓ 2012 yılında ise miktarsal olarak ikinci, değer bazında birinci sırada yer almış olup, yaklaşık 2 milyon ton karşılığı 841 milyon \$'lık un ihracatı ile Cumhuriyet tarihinin rekoru kırılmıştır.
- ✓ 2012 yılında 118 ülkeye un ihracatı yapılmıştır.

MAKARNA VE BULGUR İHRACATI

Ülkemiz, Dünya makarna ihracatında 2002 yılında 7'nci sırada yer alırken;

- ✓ 2005 yılından itibaren ikinci ya da üçüncü sırada yer almış,
- ✓ 2009 yılından bugüne kadar ise İtalya'nın ardından daima ikinci sırada yer almıştır.
- ✓ Bulgur ihracatında ise 2002 yılında ikinci sırada yer alırken 2010 yılından itibaren birinci sırada yer almıştır.

TMO PİYASA DÜZENLEMELERİ -1

Kuruluşumuz;

- ✓ 2012/13 döneminde, dünya ve ülkemiz buğday ve arpa üretimlerinde yaşanan azalışa bağlı olarak 2012 Haziran ayının ikinci yarısından itibaren fiyatların artışa geçmesi neticesinde, piyasa istikrarını sağlamaya yönelik çeşitli tedbirler almıştır.

Bu kapsamda;

- ✓ Ekonomi Bakanlığı tarafından İkili Anlaşmalar çerçevesinde gümrük vergisi ödenmeksizin ithal edilebilecek toplam 340.000 ton buğday, 120.640 ton mısır, 66.000 ton pirinç, 22.500 ton çavdar, ayrıca İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde tespit edilen gümrük vergisinin % 50'si uygulanmak kaydıyla 10 bin ton pirinç ve 5.000 ton yulafın ithalatı için Kuruluşumuza tarife kontenjanları tahsis edilmiştir.

TMO PİYASA DÜZENLEMELERİ - 2

- ✓ Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, 31/05/2014 tarihine kadar geçerli olmak üzere Kuruluşumuza % 0 gümrük vergisi oranı ile toplam 1.000.000 ton buğday, 500.000 ton mısır, 500.000 ton arpa ve 01/09/2015 tarihine kadar geçerli olmak üzere 100.000 ton pirinç ithalatı için tarife kontenjanı tahsis edilmiştir.
- ✓ Ekonomi Bakanlığınca, Kuruluşumuzdan; hububat çeşitlerinde yurt içi fiyat artışına engel olmak ve hububat ürünlerinin arz güvenliğini sağlamak amacıyla, tohumluklar hariç buğday ve mahlut, arpa, mısır ve kara buğdayın ihracatı için yurt içi arzın yeterli olduğuna ilişkin olarak alınacak yazının ibrazı şart koşulmuştur.
- ✓ Bahsedilen tedbirlerin yanı sıra, 30 Temmuz 2012 tarihinden günümüze kadar iç piyasaya buğday, arpa, çavdar ve mısır satışı yapılmış, 09.01.2013 tarihinde gerçekleştirilen ithalat ihalesi ile 200 bin ton arpanın ithalatı yapılmıştır.

TMO PİYASA DÜZENLEMELERİ -3

- ✓ Bugüne kadar sayısı 29'u bulan müdahale satışlarıyla toplam 1,4 milyon ton arpa, 3,9 milyon ton buğday, 59 bin ton çavdar ve 107 bin ton mısır satışa açılarak; yaklaşık 497 bin ton arpa, 1.174 bin ton buğday, 9 bin ton çavdar ve 11 bin ton mısır satışı gerçekleştirilmiştir.
- ✓ Halen 27 bin ton mısır; 22.05.2013 – 06.06.2013 tarihleri arasında, üretimlerinde mısır kullanan yem, yumurta ve beyaz et ihracatçılarına yönelik olarak 272 \$/Ton fiyatla mamul madde ihracatı kapsamında satılmaktadır.

TMO'NUN DÖNEMSEL HUBUBAT ALIM MİKTARLARI

(Ton)

YILLAR	BUĞDAY	ARPA	ÇAVDAR	YULAF	MISIR	ÇELTİK
2006-07	1.456.693	724.738	6.311	2.194	-	87.384
2007-08	121.968	2.755	46	-	-	33.440
2008-09	62.933	155	-	-	832.378	501
2009-10	3.771.313	1.293.487	48.387	4.127	183.467	-
2010-11	967.229	916.546	15.661	394	83.491	-
2011-12	823.988	167.214	1.766	-	47.632	12.849
2012-13	1.634.450	-	-	-	125.962	41.304

**İLGİNİZE TEŞEKKÜR
EDERİZ**